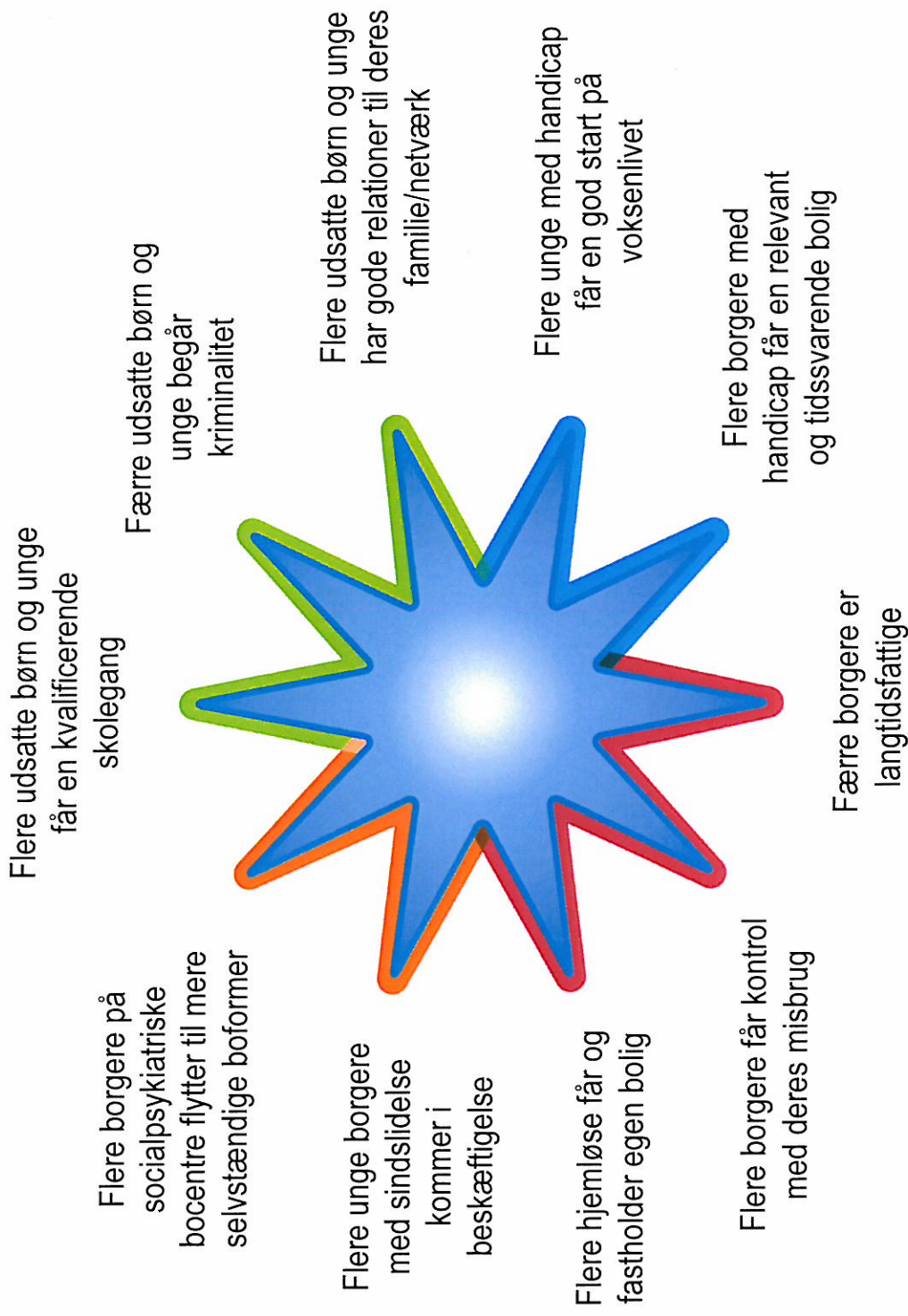

Forslag til pejlemærker 2010-2013

Pejlemærke 1: Flere udsatte børn og unge får en kvalificerende skolegang

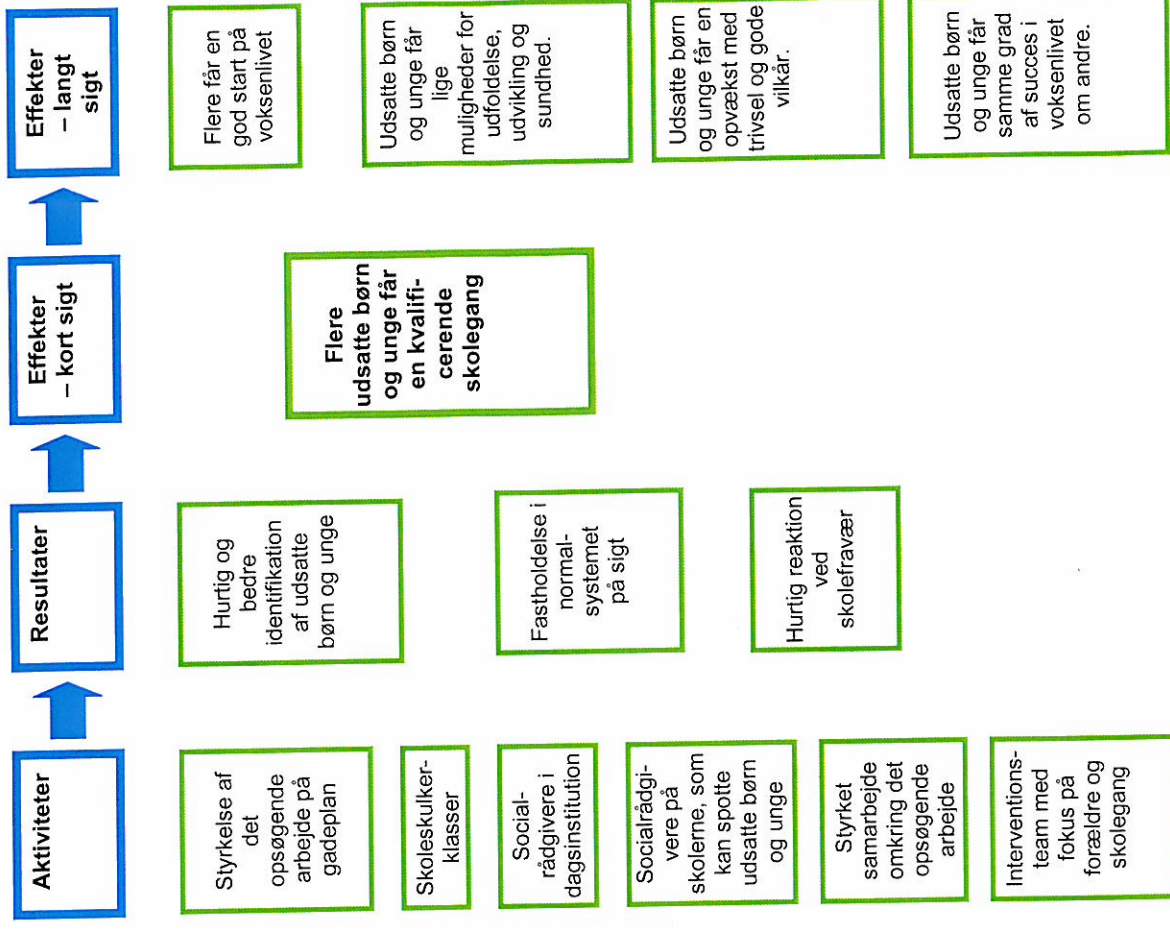
Tidligere og bedre hjælp til børn og unge med skolevanskeligheder er en central del af Københavns Kommunes strategi for udviklingen på området for udsatte børn og unge. Forskning viser nemlig, at uddannelse er en af de vigtigste parametre i forhold til at bryde negativ social arv og sikre, at udsatte børn og unge får mulighed for at udvikle sig på linie med andre børn og unge og komme godt fra start i voksenlivet.

Udsatte børn og unge halter imidlertid bagfter deres jævnaldrende. Fx viser Socialforvaltningens baselineanalyse af, hvordan det er gået med Københavns Kommunes borgere, der i perioden 2002-2007 har fået en social foranstaltning som barn eller ung, at 77,5 pct. af foranstaltningsmodtagerne havde fuldført 9. klasse, sammenlignet med 87,5 pct. af de øvrige unge i København.

Med pejlemærket om kvalificerende skolegang til udsatte børn og unge sætter vi fokus på det faktum, at grunduddannelse er afgørende for unges chancer for at få en ungdomsuddannelse og senere komme i beskæftigelse. Et centralt parameter i en kvalificerende skolegang er stabilt fremmøde. Hvis børn og unge ikke dukker op og modtager undervisning i skolen, er barnet/den unge i fare for at ende i en negativ udvikling, og chancerne for at barnet/den unge får de nødvendige faglige kundskaber og redskaber reduceres. Samtidig er det vigtigt, at børn og unge gennemfører 9. klasses afgangsprøve, så de kan blive optaget på ungdomsuddannelser mv.

For at sikre en positiv udvikling med pejlemærket vil Socialforvaltningen i de kommende år arbejde sammen med Børne- og Ungdomsforvaltningen om at sikre en hurtig reaktion ved skolefravær for at fastholde udsatte børn og unge i skolesystemet, så de som minimum gennemfører 9. klasses afgangsprøve. Forvaltningerne vil også i samarbejde gennemføre et forsøg med skoleskulerklasser i Valby, som på sigt kan udvides til andre bydele. Klasserne er et midlertidigt tilbud til de unge, der 'falder igennem' det normale skolesystem. I skoleskulerklassen afdækkes og afhjælpes elevens vanskeligheder, så barnet/den unge kan hjælpes videre i varige skoleløsninger. Derudover vil vi arbejde for at gøre socialrådgivere på skolerne permanente, da de bl.a. har været med til at nedbringe fraværet på de mest belastede skoler.

Forandringssteori

Indikatorer

Vi måler, om vi bevæger os mod pejlemærket med to indikatorer:

1. "Andelen af børn og unge over 15 år, bosiddende i Københavns Kommune, der har modtaget en social foranstaltning efter Servicelovens § 52, og som i det sidste år har afsluttet 9. klasse ved gennemførelse af folkeskolens afgangsprøve."
2. "Andelen af børn og unge, bosiddende i Københavns Kommune, der har modtaget en social foranstaltning efter Servicelovens § 52, og som i det sidste år har haft bekymrende skolefravær."

Vores baseline for indikatoren om gennemførelse af 9. klasse er 77,5 pct., dvs. niveauet fra baselinemålingen fra 2009. Indikatoren for omfanget af bekymrende skolefravær er 2010-niveauet vores baseline.

Vores succeskriterium er, at 85 pct. af udsatte børn og unge ved måling i 2013 har gennemført 9. klasses afgangsprøve, og at bekymrende skolefravær blandt udsatte børn og unge med sociale foranstaltninger reduceres med 10 procent i perioden 2010-2013. Vi forventer med andre ord, at det er muligt at næsten lige så mange udsatte børn og unge som ikke-udsatte børn og unge gennemfører 9. klasse. Grundet omfanget af sociale problemer for en mindre gruppe af de udsatte børn og unge, forventer vi dog ikke, at det er muligt at nå helt op på – eller over – niveauet for ikke-udsatte børn og unge.

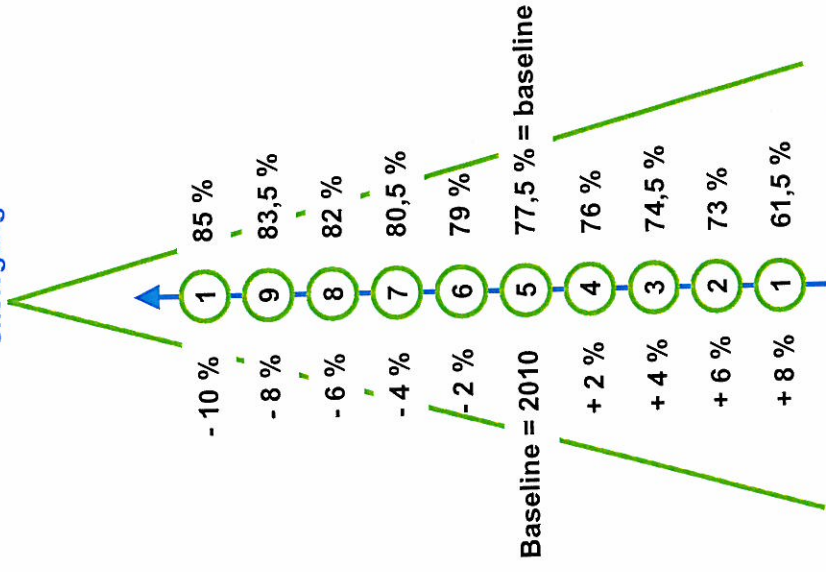
Vi bruger et vægtet gennemsnit af de to indikatorer – 9. klasse og bekymrende skolefravær – når vi løbende følger op på, om vi bevæger os mod pejlemærket.

Vi dokumenterer udviklingen på indikatoren om 9. klasse ved at indhente data på basis af det foregående år, hvorved det vil være muligt at se udviklingen fra år til år. I denne måling inkluderes kun socialt udsatte børn. Børn som hører under området for handikap og psykiatri inkluderes dermed ikke. Vi vil udvikle dokumentation om indikatoren om bekymrende skolefravær i samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Vores 1-10 skala viser, hvordan vi konkret vil tolke vores målinger i forhold til vores ambition om at nå pejlemærket.

Målepunkter

Flere udsatte børn og unge får en kvalificerende skolegang

Pejlemærke 2: Færre udsatte børn og unge begår kriminalitet

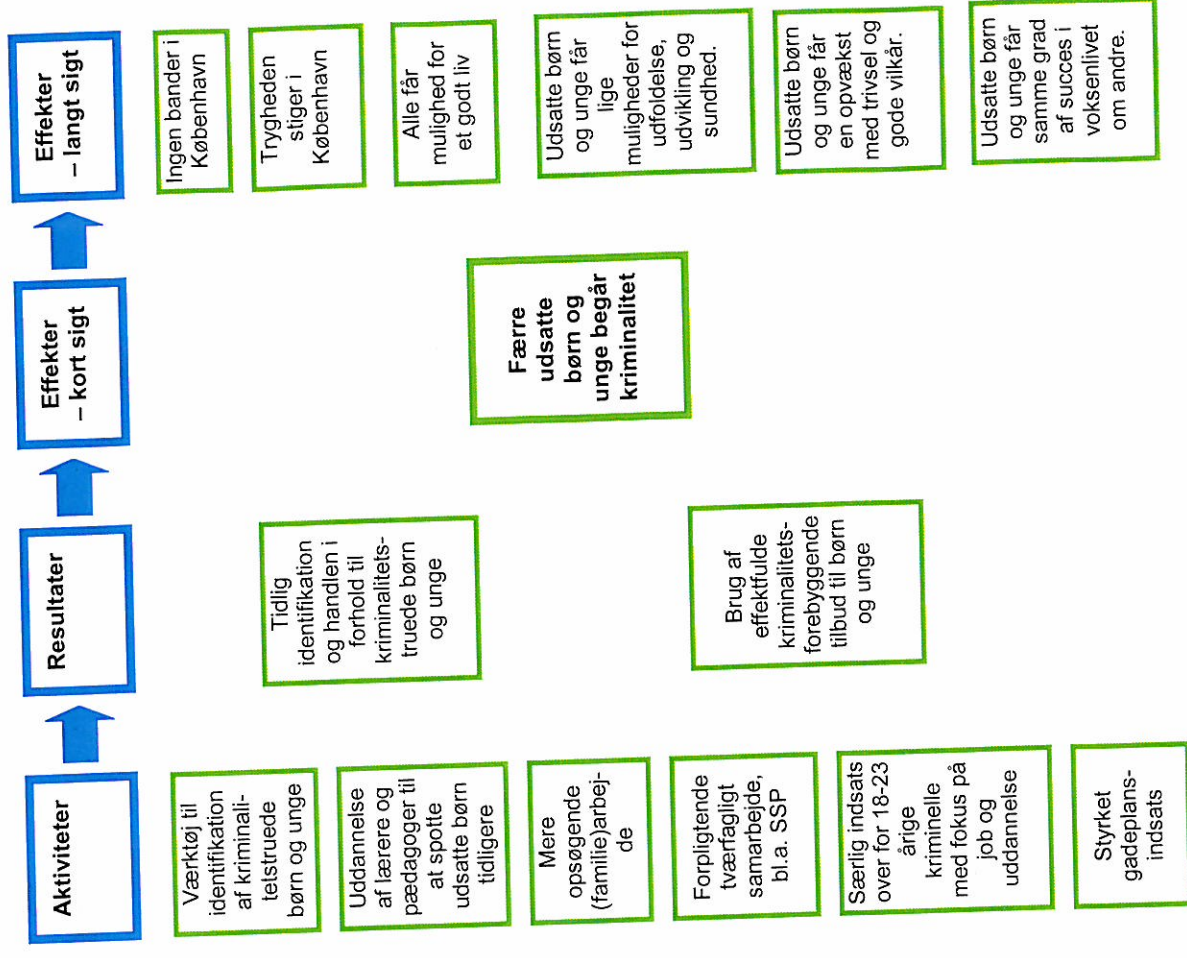
Hurtig og insisterende indsats i forhold til udskabende unge er et andet fokusområde i Københavns Kommunes strategi for udvikling af arbejdet med udsatte børn, unge og deres familier. Vi skal insistere på at få de unge på rette spor gennem uddannelse, beskæftigelse og fritidstilbud. De unge skal opleve alternativer til det rodløse og udfarende liv og fastholdes i almenstyret, fordi det øger deres chancer for, at de får et godt videre liv uden vold og kriminalitet.

Forskning har påvist en stærk sammenhæng mellem ungdomskriminalitet og kriminalitet i voksenalderen. Samtidig har der i kølvandet på uroligheder i København rejst sig et stærkt behov for at målrette de sociale indsatser for at undgå, at unge ender i en kriminel løbebane og marginaliseres fra et 'almindeligt' liv med uddannelse, arbejde og sunde relationer. Ulover at kriminalitet er en belastning for de unge selv, er det en belastning for pårørende og netværket omkring den unge og for samfundet som hele. Med pejlemærket understreger vi, at vi ønsker et kriminalitetsfrit barne- og ungelev for alle børn og unge i København.

For at sikre en positiv udvikling mod pejlemærket vil vi bygge videre på Socialforvaltningens nuværende og velfungerende indsatser i relation til kriminalitetsruede unge under 18 år, herunder gode erfaringer med den styrkede gadeplansindsats og "Den Korfe Snor". Vi vil arbejde for at sikre et stærkt SSP samarbejde og fortsætte udviklingen af gadeplansarbejdet og den opsøgende indsats i udsatte boligområder. Vi vil arbejde for, at der sker en tidlig opsporing og mere sikker identifikation af børn og unge, der er i risikogruppen for at udvikle sig i en kriminel retning, så vi kan reagere hurtigere og mere relevant. Vi vil derfor bl.a. arbejde for at indføre en mere systematisk screeningspraksis, der integrerer vidensbaserede screeningsværktøjer i det sociale og kriminalitetsforebyggende arbejde.

Der er også behov for en indsats, der gør det attraktivt og tilgængeligt at forlade kriminelle miljøer for unge, både under og over 18 år, som ønsker sig et andet liv, men som har svært ved at foretage "exit" på egen hånd. Vi vil sikre, at Socialforvaltningen indgår aktivt i realiseringen af exit-strategien, i samarbejde med Center for Sikker By og kommunens øvrige forvaltninger.

Forandringsteori

Indikator

Vi måler, om vi bevæger os mod pejlemærket med indikatoren: "Andelen af børn og unge i alderen 10-23 år bosiddende i Københavns Kommune, der i en periode har modtaget en foranstaltning efter Servicelovens § 52 og/eller har fået hjælp gennem kommunens SSP+ tilbud, og som i samme periode eller op til 2 år efter foranstaltningsophør er blevet sigtet for alvorlig eller personfarlig kriminalitet."

Indikatoren sigter på at måle effekten af vores foranstaltninger. Sigtelser kan indikere andelen af børn og unge, der har begået kriminelle handlinger. Man skal dog være opmærksom på, at indikatoren også vil pege på børn og unge, som ikke har begået kriminalitet, og en udvikling i indikatoren kan antyde en formindsket eller øget politifindsats overfor allerede "kendte" børn og unge. I det sigtelser vil medføre handling i Socialforvaltningen, forventer forvaltningen, at de sigtelser, der opstår i og efter foranstaltningsperioden, forekommer på baggrund af gerninger begået efter foranstaltningsstart.

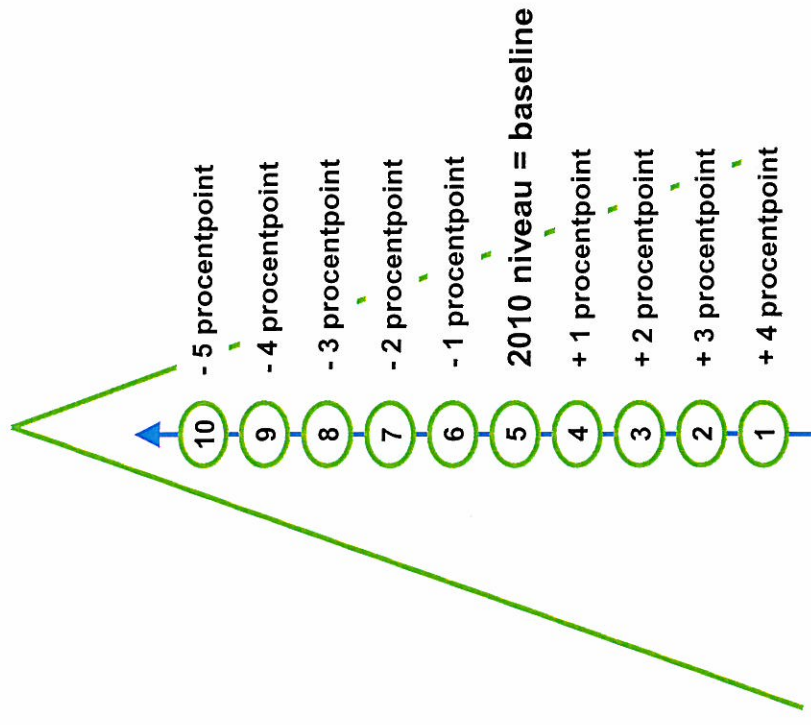
Vores baseline er niveauet i 2010. Socialforvaltningen har på nuværende tidspunkt ikke data for pejlemærkets indikator. Men vi ved fra Socialforvaltningens baselineundersøgelse fra 2009, at 33 pct. af tidligere foranstaltningsmodtagere fra perioden 2002-2007 har modtaget en strafferetlig dom i perioden 2003-2007.

Vores succeskriterium er, at der i 2013-målingen er sket et fald på 5 procentpoint i andelen af børn og unge i alderen 10-23 år bosiddende i Københavns Kommune, der i en periode har modtaget en foranstaltning efter Servicelovens § 52 og/eller har fået hjælp gennem kommunens SSP+ tilbud, og som i samme periode eller op til 2 år efter foranstaltningsophør er blevet sigtet for alvorlig eller personfarlig kriminalitet.

Vi vil tilstræbe at dokumentere udviklingen ved at samle cpr.nr. for samtlige foranstaltningsmodtagere efter Servicelovens § 52 samt SSP+ i en database. Her inkluderes data om foranstalningstype, data for foranstalningsbegyndelse samt ophør mv. Hvert år sendes denne liste til Rigspolitiets Kriminalitetsregister for samkørsel med data om: Dato for sigtelse og sigtelserens karakter. Rigspolitiets kræver en godkendt dataanmeldelse fra Datatilsynet, før de vil overveje udlevering af data. Derefter skal forvaltningen fremsende dataanmeldelsen samt beskrivelse af projektet, hvorefter Rigspoliti vil vurdere, om der findes hjemmel til udleveringen. Vores 1-10 skala viser, hvordan vi konkret vil tolke vores målinger i forhold til vores ambition om at nå pejlemærket.

Målepunkter

Færre udsatte børn og unge
begår kriminalitet

Andelen af børn og unge i alderen 10-23 år bosiddende i Københavns Kommune, der i en periode har modtaget en foranstaltning efter Servicelovens § 52 og/eller har fået hjælp gennem kommunens SSP+ tilbud, og som i samme periode eller op til 2 år efter foranstaltningsophør er blevet sigtet for alvorlig eller personfarlig kriminalitet.

Pejlemærke 3: Flere udsatte børn og unge har gode relationer til deres familie/netværk

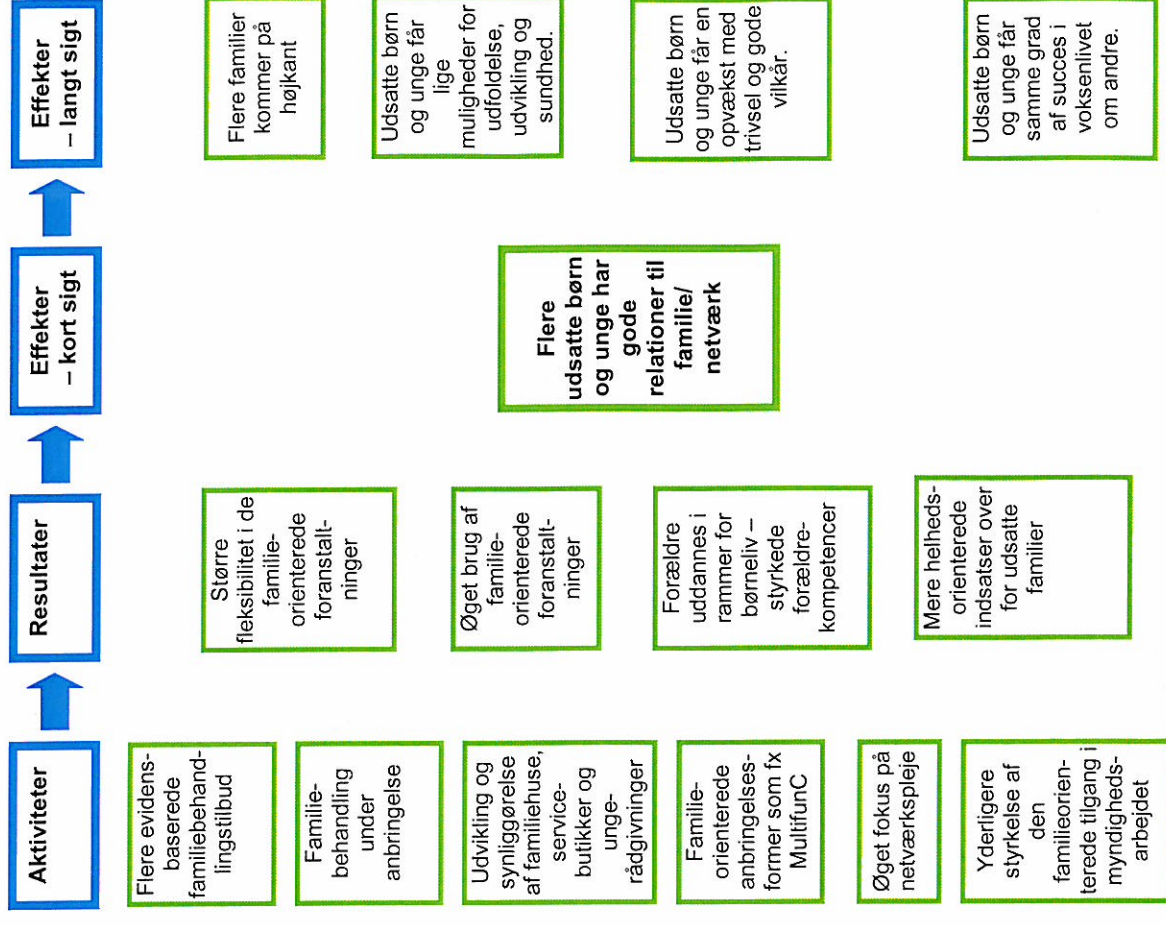
Familien spiller en central rolle i Københavns Kommunes strategiske tilgang til udvikling af arbejdet med udsatte børn, unge og deres familier. Vi tror på, at gode relationer mellem udsatte børn og unge og deres familier og netværk bidrager positivt til barnets/den unges trivsel og udvikling og medvirker til, at flere vanskeligheder kan løses i familien og i netværket.

På baggrund af omfattende forskning har vi en antagelse om, at en øget brug af familieorienterede foranstaltninger vil sikre, at flere udsatte børn og unge har gode relationer til deres familier og netværk. Vi tror på, at et tæt samarbejde med familien omkring børn og unge med sociale vanskeligheder er afgørende for, at der kan sættes effektivt ind. Hvis vi samarbejder og arbejder med familien som helhed, kan vi støtte familiens arbejde med at forandre de vilkår, der leder til sociale vanskeligheder, ligesom vi kan bidrage til, at familien kommer på banen og spiller den væsentligste rolle i udviklingen af barnet eller den unges videre liv. Med pejlemærket ønsker vi med andre ord at arbejde for at få "familien på højkant".

For at sikre en positiv udvikling med pejlemærket vil vi øge familieorienteringen i myndighedsarbejdet og skabe flere familieorienterede tilbud. Vi vil bl.a. arbejde mere systematisk med netværk omkring sårbare unge og programbaseret med forældrene. Konkret vil vi indføre flere evidensbaserede familiebehandlingsstilbud, som fx multisystemisk terapi, De Utrolige År, Multitreatment Foster Care og Functional Family Therapy. At programmerne er evidensbaserede betyder, at der tidligere er gennemført omfattende studier af virkningen af disse behandlingsformer med positive resultater. Derudover vil forvaltningen arbejde på at ændre anbringelsesmønstret hen mod en øget brug af netværkspleje frem for fx institutionsanbringelser.

Vi vil også arbejde for at gøre rådgivningstilbud, som familier kan opsøge og få støtte igennem, uden at der nødvendigvis er behov for en sag i Socialforvaltningen, mere synlige for alment systemet, så de også henviser familier med behov for råd og vejledning. Derudover vil Socialforvaltningen gøre tilbudene mere fleksible og give mulighed for øget samarbejde på tværs af byen.

Forandringsteori

Indikator

Vi måler, om vi bevæger os mod pejlemærket med indikatoren: "Andelen af udsatte børn og unge, der modtager en eller flere familieorienterede foranstaltninger efter Servicelovens § 52, 54 og 42".

Familieorienterede foranstaltninger defineres som (jf. Servicelovens § 52, 54 og 42):

- praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet (fx hjemme hos'er)
- familiebehandling (fx MST, De Utrølige År og FFT)
- støtte-kontaktperson for hele familien
- døgnophold for både barn og myndighedsindehaver på institution, opholdssted, plejefamilie el.lign.
- anbringelse af barnet uden for hjemmet mens familien/myndighedsindehaver modtager selvstændig behandling (fx MultifunC og MTFC)
- netværkspleje
- økonomisk støtte til forældre for at undgå anbringelse

Vores baseline er andelen af udsatte børn og unge, der i 2009 modtog en eller flere familieorienterede foranstaltninger i 2009, nemlig 37 pct. (1504 børn og unge med familieorienterede foranstaltninger i forhold til samlet set 4061 med alle slags foranstaltninger).

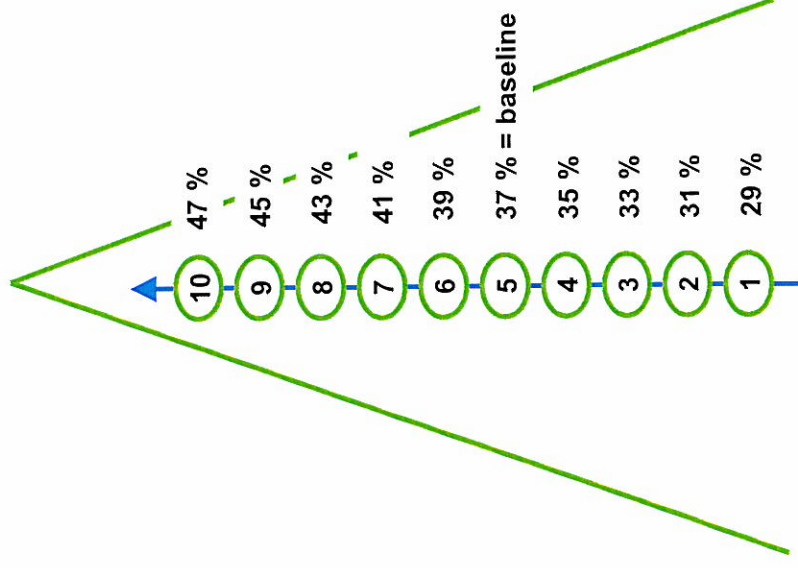
Vores succeskriterium er, at 47 pct. af udsatte børn og unge i 2013 modtager en eller flere familieorienterede foranstaltninger.

Vi vil dokumentere udviklingen med Socialforvaltningens aktivitetsdata på børneområdet.

Vores 1-10 skala viser, hvordan vi konkret vil tolke vores målinger i forhold til vores ambition om at nå pejlemærket.

Målepunkter

Flere udsatte børn og unge har gode relationer til deres familie/netværk

Andelen af udsatte børn og unge, der modtager en eller flere familieorienterede foranstaltninger efter Servicelovens § 52, 54 og 42

Pejlemærke 4: Flere unge med handicap får en god start på voksenalivet

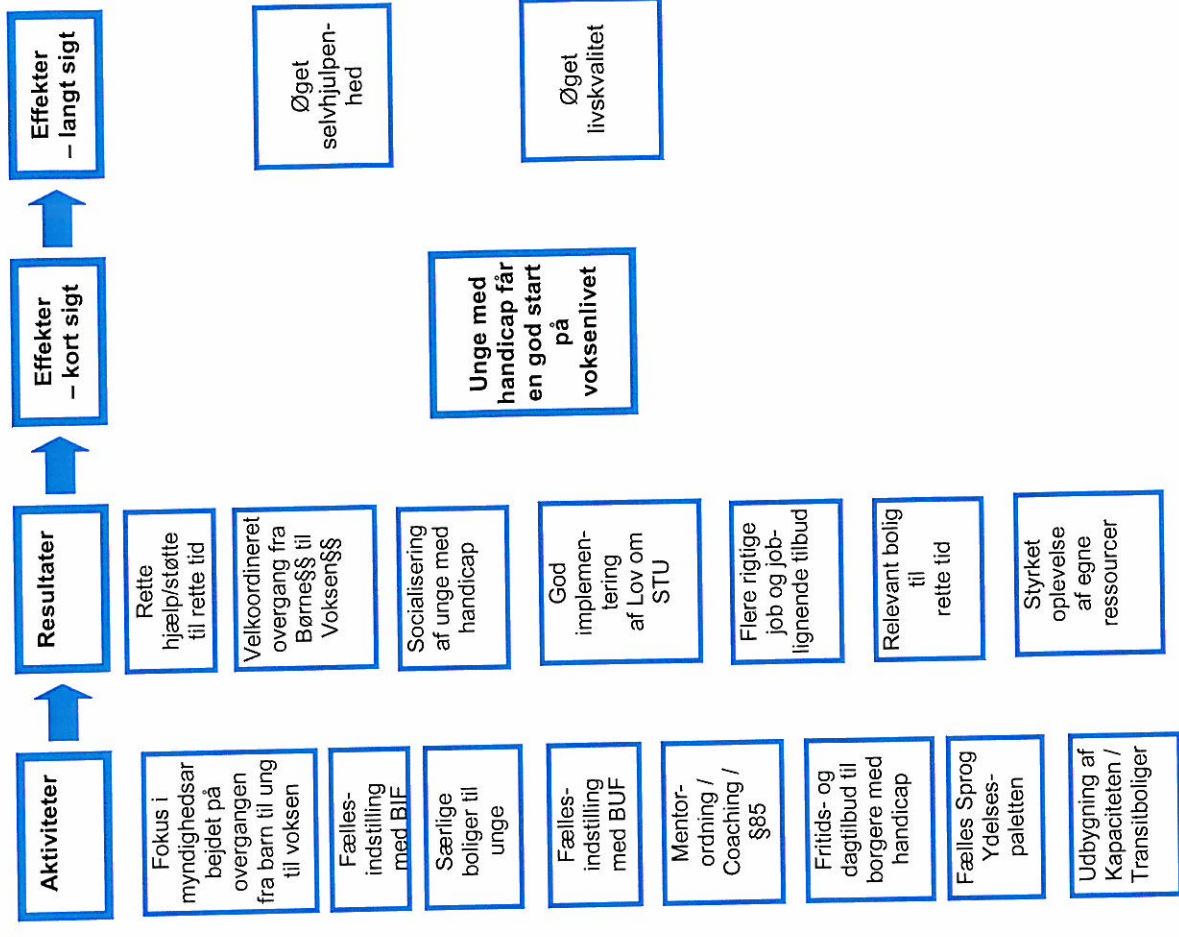
Unge med handicap udgør en vigtig del af målgruppen for Københavns Kommunes handicapplan. Det er en gammelkendt udfordring at gå fra børnehandicap- til voksenhandicapområdet, for hvordan tackler man overgangen - en af de vigtigste overgange i et menneskes liv - og voksenalivets udfordringer, når man har en funktionsnedsættelse?

Nogle unge med handicap oplever, at overgangen fra børne- til voksenområdet er dårligt koordineret og problemfyldt. Dette skaber et øget pres på og usikkerhed hos den unge, som i forvejen står i en sårbar situation, og har behov for støtte og fleksibilitet fra forvaltningens side. Og nogle unge med handicap er i dag forhindrede i at bidrage til samfundet i det omfang, de ønsker, og de føler sig afskåret fra fællesskabet.

Vi tror på, at flere unge borgere med handicap i fremtiden vil opleve en større social inklusion i det omkringliggende samfund, hvis vi bliver bedre til målrettet at hjælpe den unge til at udvikle sit funktionsniveau og dermed udvide den unges muligheder for at opnå uddannelse, beskæftigelse eller aktivering. Med pejlemærket vil vi i de kommende år sætte ekstra fokus på at støtte unge med handicap, så flest muligt unge borgere med handicap får en god start på deres voksenaliv.

For at skabe en positiv udvikling mod pejlemærket vil vi sikre, at forvaltningen leverer en velkoordineret og helhedsorienteret sagsbehandling af høj kvalitet. Vi har allerede styrket arbejdet med overgangen fra barn til voksen i Handicapcenter København, men arbejdet er ikke tilendebragt endnu. Et godt møde mellem borgeren og forvaltningen, sagsbehandling af høj kvalitet og "rette tilbud i tide" skal bidrage til, at Københavns Kommune kan give unge med handicap tilbud, som imødekommer den enkeltes behov - det være sig dag- eller aktivitetstilbud, et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb eller et beskæftigelsestilbud samt en bolig, der modsvarer den unges konkrete behov.

Forandringsteori

Indikator

Vi måler pejlemærket med indikatoren: "Andelen af unge borgere med handicap som får en uddannelse og/eller et job/joblignende tilbud".

Vores baseline er andelen af unge borgere med handicap, der i 2010 får en uddannelse og/eller et job/joblignende tilbud (index 100).

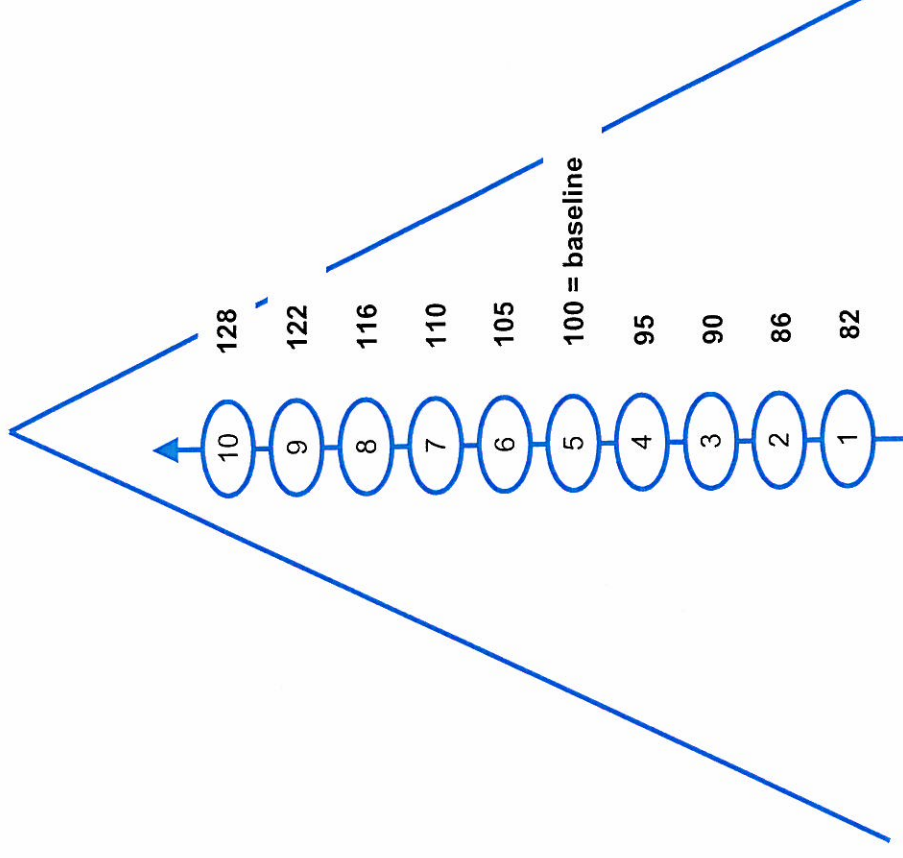
Vores succeskriterium er, at andelen af unge borgere med handicap, som får en uddannelse og/eller et job/joblignende tilbud, øges med 5 pct. om året.

Vi dokumenterer med data om, hvor mange unge med handicap, der en given uge/måned er i beskæftigelse. Vi vil tilstræbe at finde datagrundlaget i DREAM-data og/eller Danmarks Statistik, der på individniveau indeholder oplysninger om, hvorvidt en given borger modtager en form for overførselsindkomst eller ej og senest afsluttede uddannelse. Data indhentes på baggrund af Socialforvaltningens oplysninger om, hvilke borgere, der har en sag i Handicapcenter København, og som samtidig modtager en ydelse fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. Undersøgelsen kræver en tilladelse fra Datatilsynet.

Vores 1-10 skala viser, hvordan vi konkret vil tolke vores målinger i forhold til vores ambition om at nå pejlemærket.

Målepunkter

Flere unge med handicap får en god start på voksenlivet

Andelen af unge borgere med handicap, som får en uddannelse og/eller et job/joblignende tilbud.

Pejlemærke 5: Flere borgere med handicap får en relevant og tidssvarende bolig

Da Ebberødgård, den første store institution under den daværende åndsvageforsorg, blev etableret, skrev man om stedet: "Fortrinlig beliggenhed, kun 20 minutters gang fra Birkerød Station og dog naturligt isoleret ved skov og bakker". Det var dengang indlysende, at en institution for mennesker med handicap skulle afskæres fra det omkringliggende samfund.

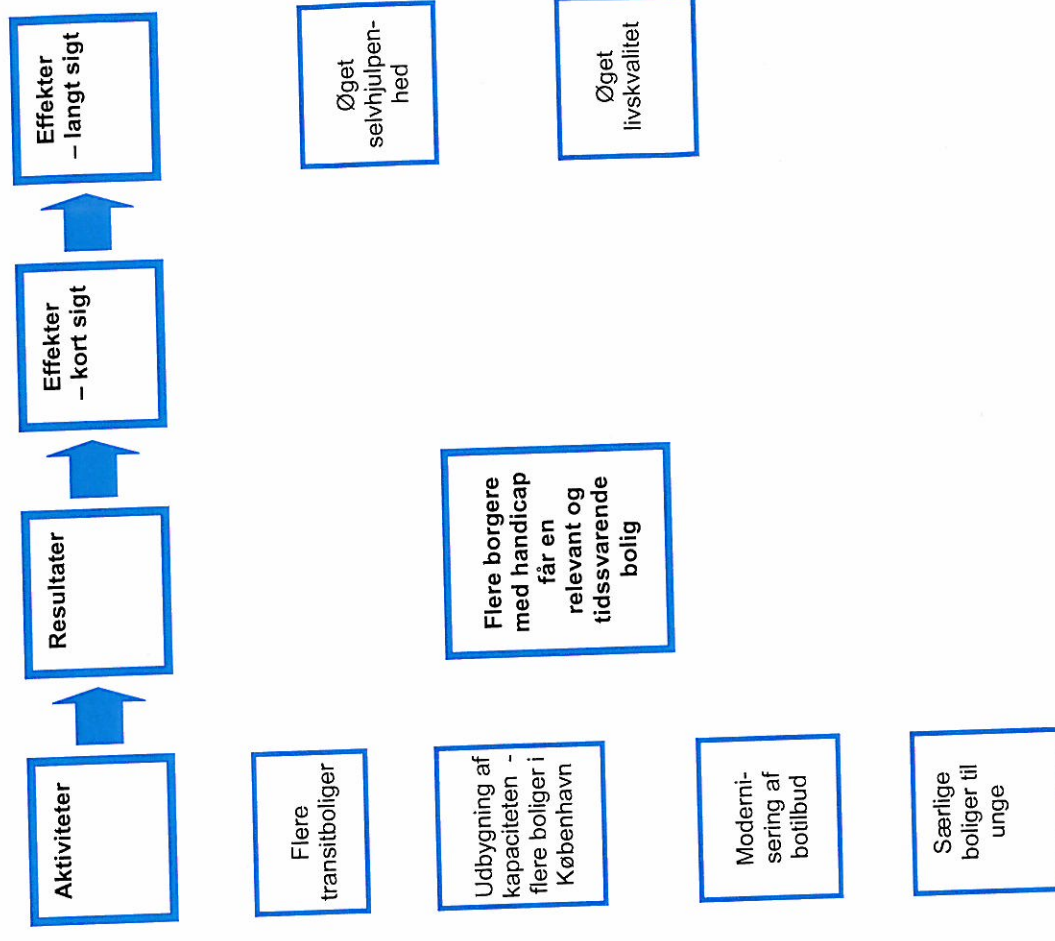
Siden etableringen af Ebberødgård er der sket en voldsom udvikling i arbejdet med mennesker med handicap. Der er sket en rivende pædagogisk udvikling på området, så selv- og medbestemmelsesret i dag udgør fundamentet for arbejdet med mennesker med handicap. Og anstalter er blevet skiftet ud med bofællesskaber og små boenheder.

Med pejlemærket sætter vi fokus på ønsket om at sikre alle borgere med handicap en bolig, der passer til deres individuelle behov, og som kan danne rammen om en udvikling, som øger livskvaliteten og graden af selvhjulpethed hos borgeren.

Vi står imidlertid over for en række udfordringer, som skal håndteres, før vi kan sige, at alle borger med handicap i Københavns Kommune får en tidssvarende og passende bolig til tiden. Dels må nogle borgere med handicap fortsat vente på at blive tilbudt en passende bolig, fordi Socialforvaltningens kapacitet ikke er tilstrækkelig til at imødekomme efterspørgslen. Dels er der stadig boliger i vores permanente botilbud, som ikke lever op til vores moderniseringsstandard om, at alle beboere på vores botilbud skal bo på minimum 25 m² og have eget køkken og bad.

For at sikre en positiv udvikling mod pejlemærket vil vi fortsætte arbejdet med både at nedbringe ventelisterne og modernisere botilbuddene. Socialforvaltningen er i øjeblikket ved at etablere 117 nye pladser til borgere med handicap, så ventelisterne til botilbuddene kan reduceres. Samtidig moderniserer vi i alt 232 boliger til borgere med handicap. Denne indsats skal støttes hele vejen, følges op og fortsættes.

Forandringsteori

Indikator

Vi måler pejlemærket med to indikatorer:

1. "Ventelisten til botilbud".
2. "Andelen af botilbud til borgere med handicap, som lever op til Københavns Kommunes moderniseringsstandard (minimum 25 m2 og have eget køkken og bad.)"

Vores baseline er for første indikator, at der i maj 2010 er 230 borgere på ventelisten til et botilbud.

Vores baseline for anden indikator er, at vi for de permanente botilbud fortsat mangler at gennemføre moderniseringen af 312 ud af de 590 pladser – det vil sige at 47 % lever op til moderniseringsstandarden. Derudover mangler vi for de midlertidige boliger at modernisere 76 ud af de eksisterende 205 pladser (62 % lever op til moderniseringsstandarden).

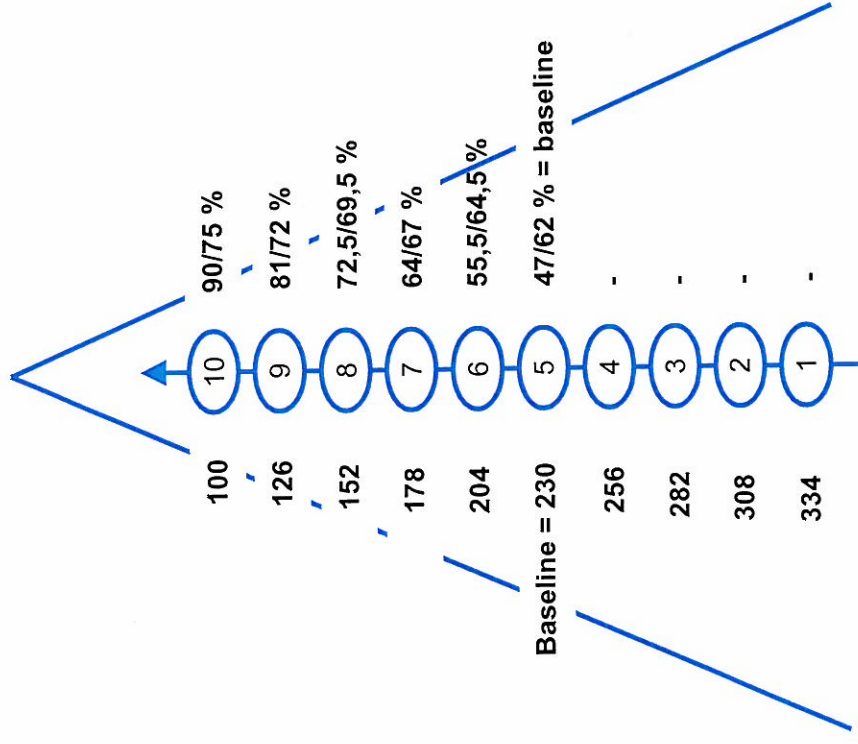
Vores succeskriterium er for første indikator, at der i 2013 står under 100 borgere på ventelisten. Vores succeskriterium er for anden indikator, at 90 % af de permanente boliger til borgere med handicap og at 75 % af de midlertidige boliger til borgere med handicap lever op til moderniseringsmålsætningen i 2013.

Vi dokumenterer med data fra ventelisten og den løbende status på modernisering af boliger.

Vores 1-10 skala viser, hvordan vi konkret vil tolke vores målinger i forhold til vores ambition om at nå pejlemærket.

Målepunkter

Flere borgere med handicap får en relevant og tidssvarende bolig

Ventelisten

Andelen af botilbud til borgere med handicap, som lever op til Københavns Kommunes moderniseringsmålsætninger (permanente/midlertidige boliger)

Pejlemærke 6: Færre borgere er langtidsfattige

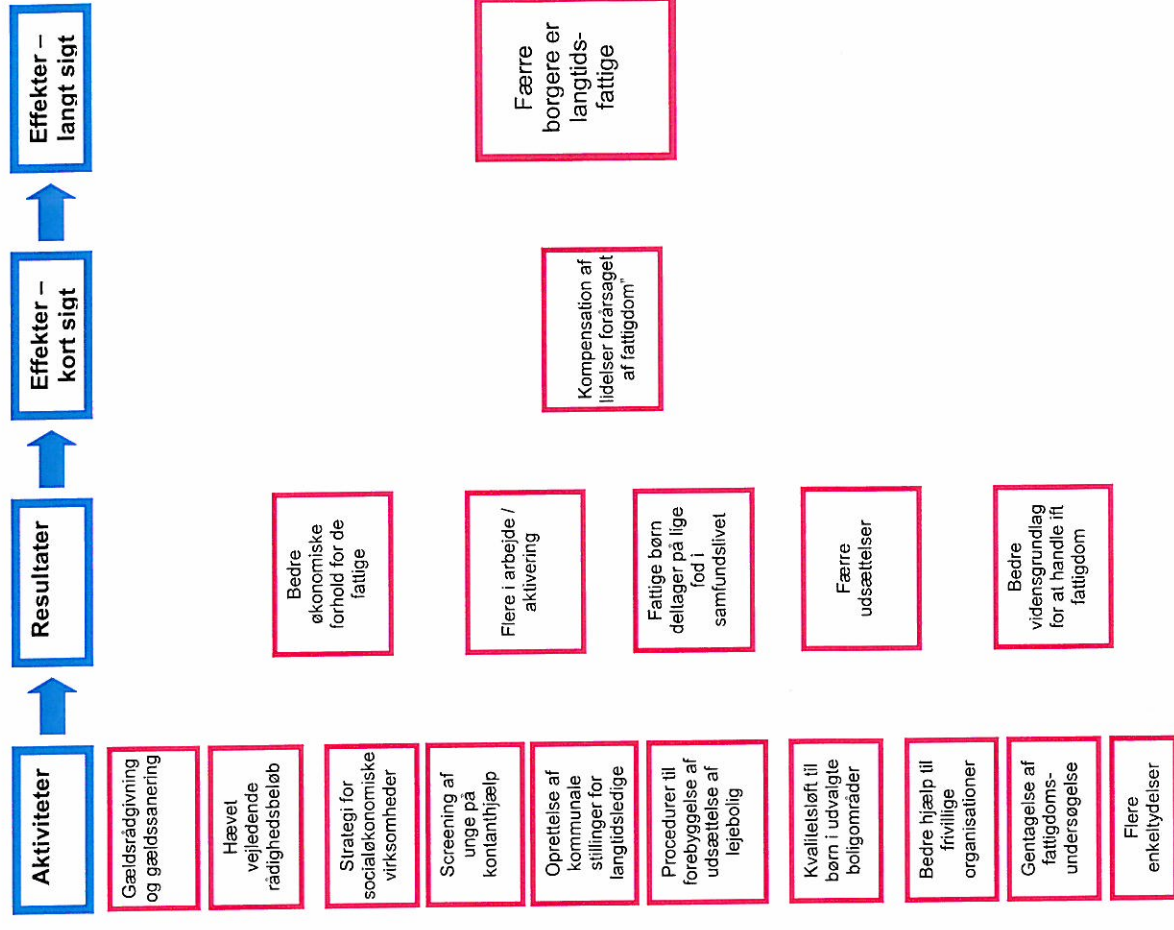
Socialforvaltningen gennemførte i 2008 en undersøgelse af fattigdom i København. Undersøgelsen dokumenterede, at over 15.000 københavnere i 2005 kunne betegnes som langtidsfattige. Nok var andelen af fattige faldet fra 1996-2005, men uligheden var samtidig steget.

Med pejlemærket sætter vi fokus på fattigdommen – særligt langtidsfattigdommen – som vi ønsker at være med til at mindske. Fattigdom handler økonomisk set om satserne for kontanthjælp og starthjælp. Fattigdom kan dog have en række afledte sociale problemer, og Socialforvaltningens opgave er at holde sig ajour med udviklingen og om muligt kompensere for de værste konsekvenser af fattigdom.

Fattigdom rammer meget bredere end Socialforvaltningens "traditionelle" målgrupper, og det giver udfordringer i forhold til at søge nye måder at arbejde på for at imødegå problemstillingen. En af udfordringerne er, at Socialforvaltningen har begrænset indflydelse på årsagen til fattigdommen, da fattigdom har meget at gøre med forsørgelsesgrundlaget og størrelsen af det beløb, som borgeren kan modtage i kontanthjælp og starthjælp. Socialforvaltningen tildele hverken kontanthjælp eller starthjælp, men alene de såkaldte enkeltydelser som er mindre beløb til helt konkrete erhvervelser eller situationer. Så selv om Socialforvaltningen er fokuseret på fattigdomsproblematikken, er det begrænset, hvad forvaltningen kan sætte ind i forhold til årsagerne, og Socialforvaltningens fokus kommer derved i høj grad til også at ligge på de afledte sociale problemer.

Socialforvaltningen har dog mulighed for at iværksætte enkelte aktiviteter, som retter sig mod at hjælpe fattige borgere til et bedre forsørgelsesgrundlag. Det gælder oprettelse af stillinger i kommunalt regi og screening af unge på kontanthjælp. Forebyggelse af udsættelser kan understøttes af kvalitetssikring og udvikling af de procedurer, der gør det muligt at gribe ind, inden det er for sent. Desuden er der i hjemløsestrategien indsatser, der øger mulighederne for, at udsatte forbliver i egen bolig.

Forandrings teori

Indikatorer

Vi måler, om vi bevæger os mod pejlemærket med to indikatorer:

1. "Antallet af langtidsfattige".
2. "Antallet af udsættelser".

Den ene indikator sætter direkte fokus på omfanget af langtidsfattigdom i København. Den anden belyser en af de alvorlige, negative konsekvenser af fattigdommen – at miste sin bolig. Vi tror på, at der er en sammenhæng mellem færre udsættelser på den ene side, og generelt forbedrede vilkår og færre sociale derouter blandt fattige borgere på den anden side.

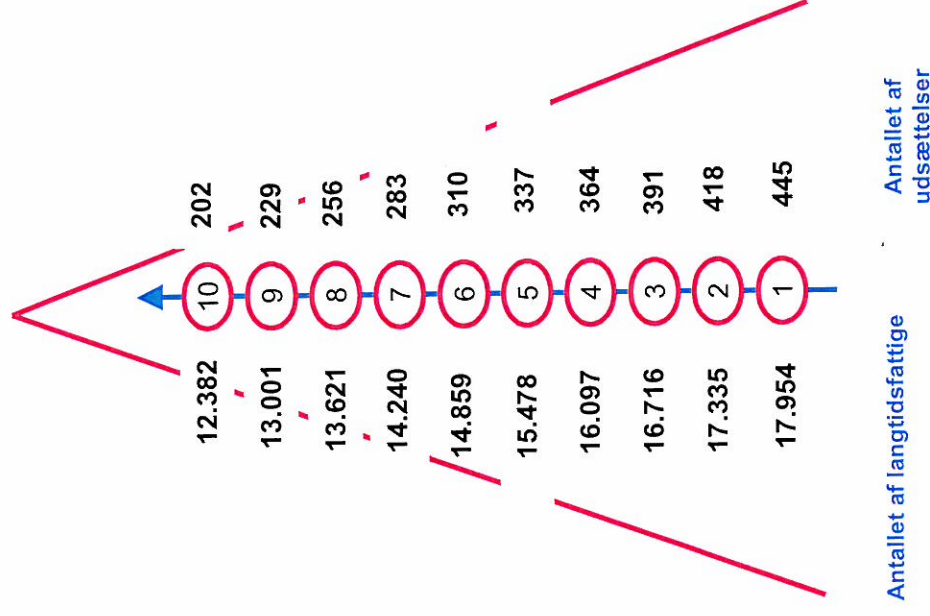
Vores baseline er 15.478 for indikatoren om antallet af langtidsfattige (Fattigdomsundersøgelsen 2008, baseret på tal fra 2005) - og 337 for indikatoren om antallet af udsættelser, baseret på Domsstolsstyrelsens tal for 2009. Vi bruger et væglet gennemsnit, når vi løbende følger op på udviklingen på indikatoren. Indikatoren om langtidsfattige vægter 2/3, og indikatoren om udsættelser vægter 1/3. Vores succeskriterium er, at der er 20 pct. færre langtidsfattige københavnere i 2013, og at antallet af udsættelser i 2013 er faldet med 40 pct. i forhold til 2010-niveauet.

Indikatoren kan dokumenteres ved at opdatere fattigdomsundersøgelsen. En alternativ datakilde er Arbejdsmarkedsstyrelsens tal for københavnske borgere på kontanthjælp (bruttoledighed) i mere end 3 år (baseline pr. februar 2010: 5.055) og evt. københavnske borgere på starthjælp i mere end 3 år (baseline pr. februar 2010: 56). Disse data kan indhentes med kun 2-3 måneders forsinkelse og anvendes til fremadrettet at monitorere antallet af langtidsfattige i København. Omfanget af udsættelser dokumenteres vi med data fra Domsstolsstyrelsen om udsættelsessager for private boliger. Domsstolsstyrelsen opgør i udgangspunktet data i forhold til byretterne, hvor Frederiksberg Byret dækker en del af Københavns Kommune. Socialforvaltningen vil undersøge muligheden for at få data fra Domsstolsstyrelsen, hvor de københavnske bydele fra Frederiksberg Retskreds er opgjort sammen med Københavns retskreds samt at få oplysninger med en hyppigere frekvens end den nuværende årlige oplysning.

Vores 1-10 skala viser, hvordan vi konkret vil tolke vores målinger i forhold til vores ambition om at nå pejlemærket.

Målepunkter

Færre borgere er langtidsfattige

Pejlemærke 7: Flere borgere får kontrol med deres misbrug

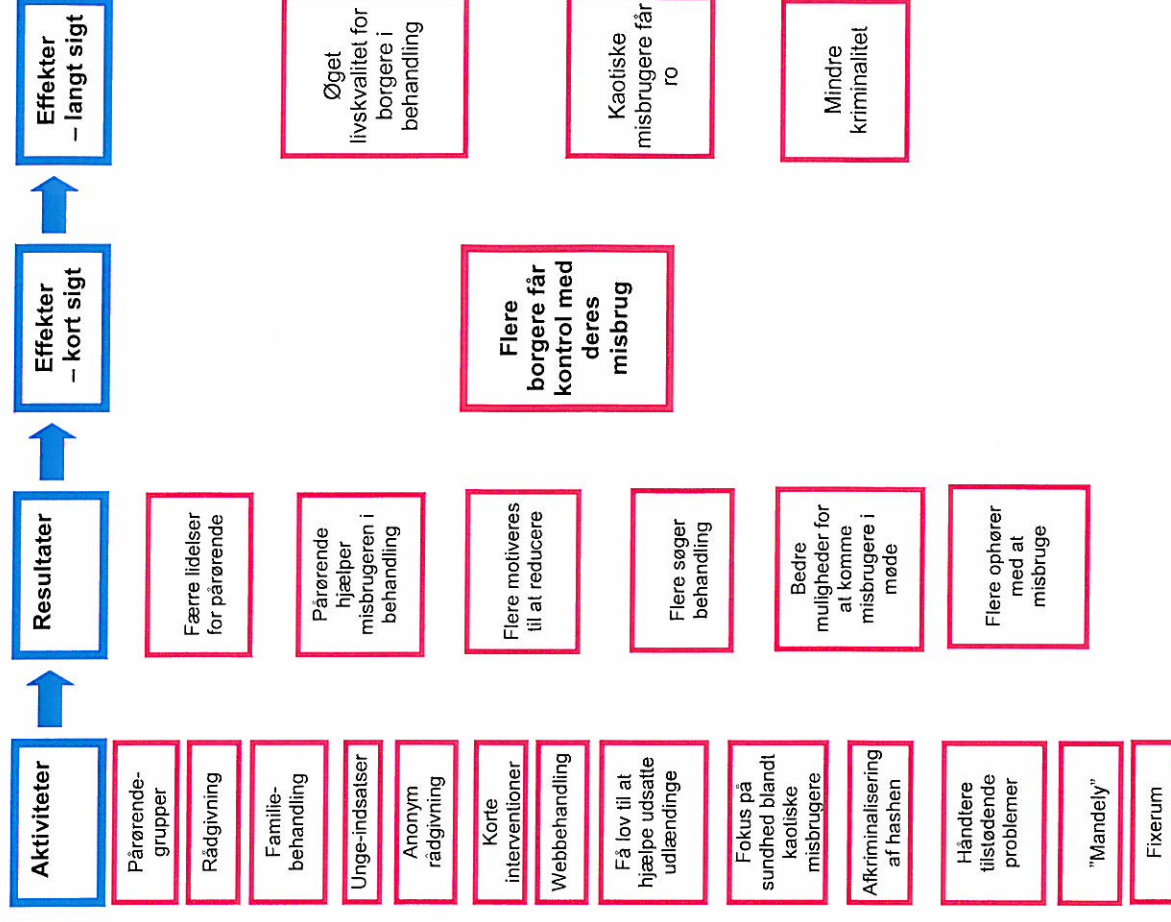
Socialforvaltningen vil ultimo 2010 fremlægge en ny misbrugsstrategi for Borgerrepræsentationen. Strategien vil forholde sig til de aktuelle udfordringer på misbrugsområdet og sætte retningen for misbrugsbehandlingen i Københavns Kommune i de kommende år.

Med pejlemærket sætter vi allerede nu fokus på vores ambitioner for alle borgere med misbrug – nemlig at borgeren ved hjælp af vores behandlingstilbud får kontrol med deres misbrug, så de kan skabe sig en tilværelse, hvor de kan klare sig selv og oplever livskvalitet.

"Kontrol med misbrug" dækker over en række mulige resultater af behandling. Det kan være, at borgeren opnår total afholdenhed/stoffrihed, men det kan også være et behandlingsmål at få reduceret brugen af alkohol/stoffer eller opnå længere perioder uden misbrug. Borgerens foretrukne stoffer spiller her en rolle. For mange heroinmisbrugere er stoffrihed nærmest umulig at opretholde, hvorfor der i forhold til denne gruppe også arbejdes med skadesreduktion. De nye misbrugere, som i dag søger behandling, har i langt højere grad hash og kokain som foretrukne stoffer, og den stoffri behandling er derfor aktueliseret igen. Kommunen har desuden i 2009 hjemtaget alkoholbehandlingen, og Socialforvaltningen har nu en langsigtet opgave med at få alkoholmisbrugere i behandling og dermed forebygge flere af de sociale derouter, som borgere i denne gruppe nødvendigvis tager på grund af misbruget. Vi tror, at hvis flere borgere kommer i behandling – substitutionsbehandling, stoffri behandling eller alkoholbehandling – vil vi gå i retning af målet om, at borgere med misbruget får kontrol med misbruget.

For at sikre en positiv udvikling mod pejlemærket vil Socialforvaltningen i de kommende år arbejde for fortsat at styrke den stoffri behandling af hash- og kokainmisbrugere. Vi skal afprøve nye behandlingsformer og -medier, fx korte interventioner og web-behandling, og vi vil styrke inddragelsen af pårørende i form af fx pårørendegrupper. Vi skal også arbejde målrettet med "kaotiske" borgere på blandt andet Vesterbros åbne stofscene, som skal have hjælp til at kontrollere deres misbrug (og psykisk sygdom). Og vi vil arbejde for at få lov til at etablere et stofindtagesesrum i København med henblik på at begrænse fysiske skader som følge af stofmisbrug og reducere konfliktniveauet mellem stofmisbrugere og omgivelserne.

Forandringsteori

Indikatorer

Vi måler, om vi bevæger os mod pejlemærket med tre indikatorer:

1. "Antal borgere i substitutionsbehandling".
2. "Antal borgere i stoffri behandling".
3. "Antal borgere i alkoholbehandling".

Vores baseline er hhv. 1659 borgere i substitutionsbehandling, 476 borgere i stoffri behandling og 972 borgere i alkoholbehandling (i det kommunale Center for Alkoholbehandling).

Vores succeskriterium er, at der i 2013 er 1830 borgere i substitutionsbehandling, 640 borgere i stoffri behandling og 1100 borgere i alkoholbehandling.

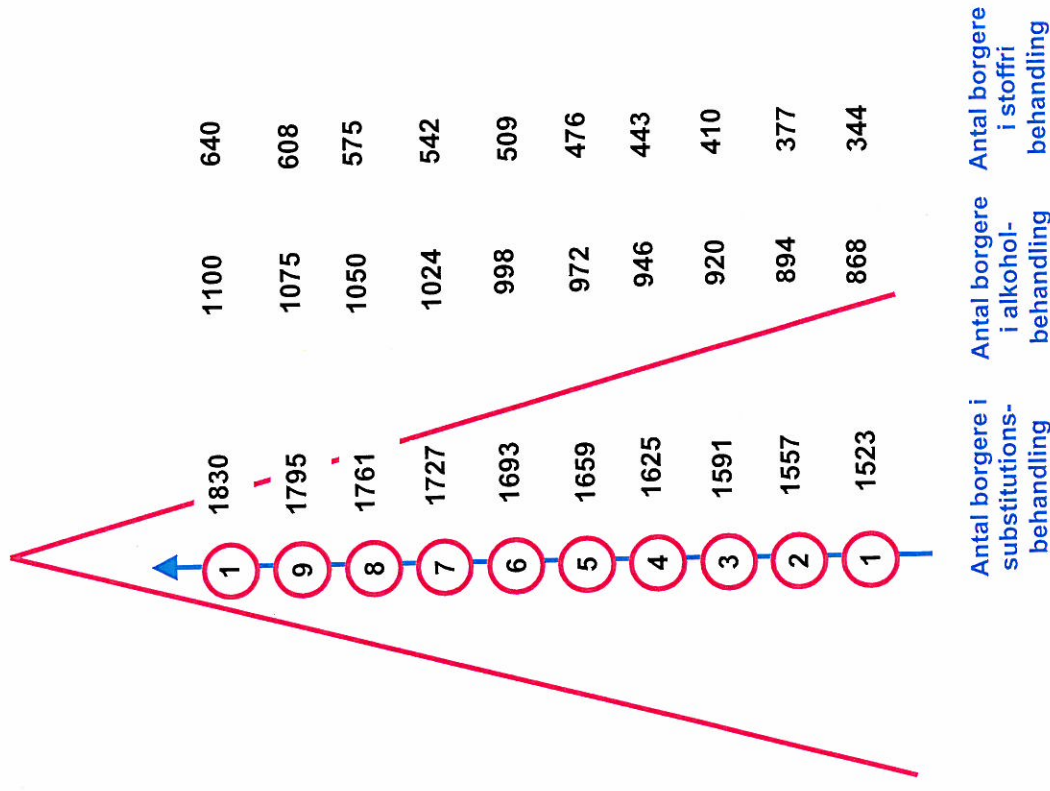
Vi bruger et vægтет gennemsnit af de tre indikatorer, når vi løbende følger op på, om vi bevæger os mod pejlemærket. Indikatoren om substitutionsbehandling vægter $\frac{1}{4}$, indikatoren om stoffri behandling vægter $\frac{1}{4}$ og indikatoren om alkoholbehandling vægter $\frac{1}{2}$.

Vi dokumenterer med Socialforvaltningens aktivitetsdata på udsatteområdet og brugerjournalerne.

Vores 1-10 skala viser, hvordan vi konkret vil tolke vores målinger i forhold til vores ambition om at nå pejlemærket.

Målepunkter

Flere borgere får kontrol med deres misbrug

Pejlemærke 8: Flere hjemløse får og fastholder egen bolig

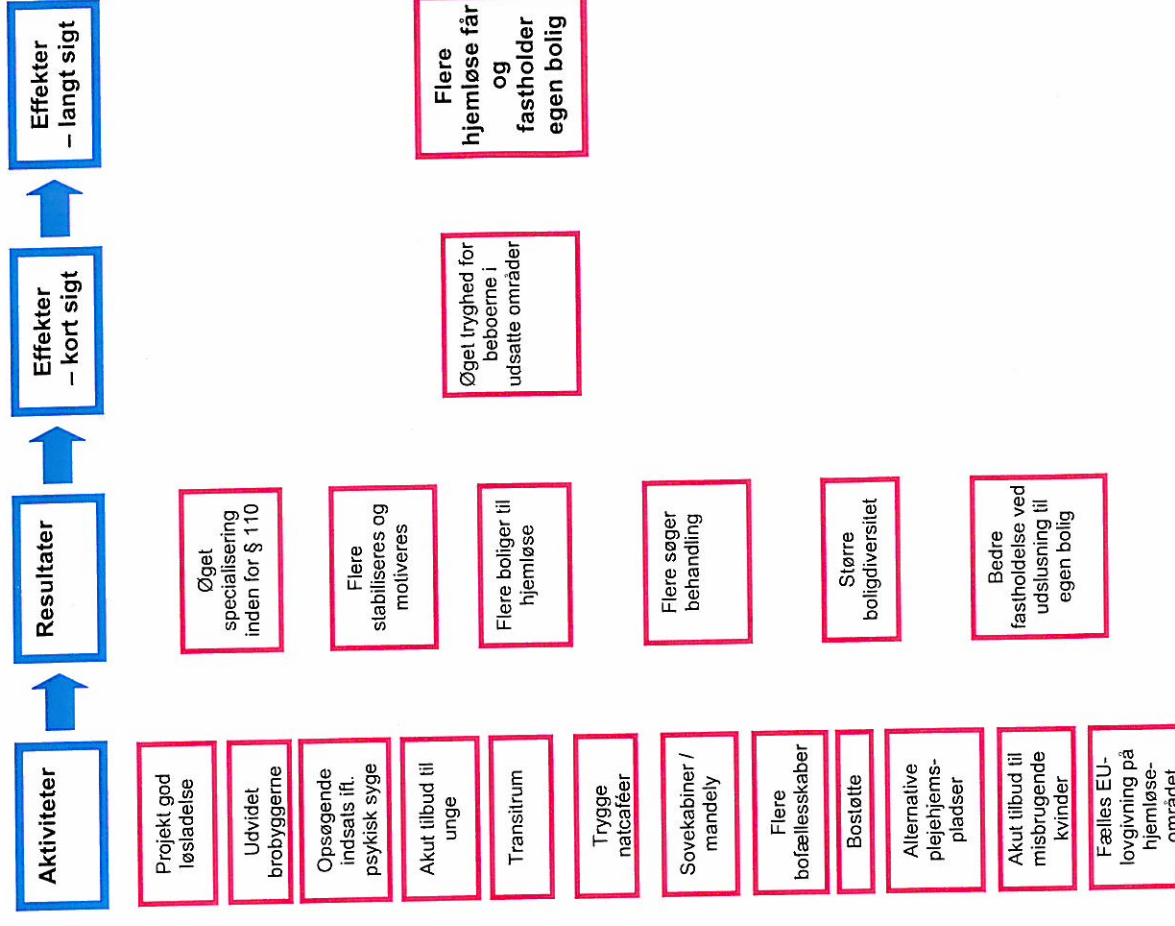
Pejlemærket sætter fokus på et af de centrale mål i Københavns Kommunes hjemløsestrategi, nemlig at gøre borgere med hjemløseproblematikker så selvhjulpne, at de kan få og fastholde egen bolig.

Pejlemærket forekommer indlysende for en hjemløseindsats, men er ikke uproblematisk. Der er et begrænset udbud af boliger, som er tilgængelige for borgere med hjemløseproblematikker. Mange hjemløse har desuden svært ved at skabe et hjem, så selvom de får en bolig, er det svært for dem at fastholde den. Det betyder, at en hjemløs med bolig ofte skal have hjælp til det "hjemlige" og til håndtering af en række sociale problemer, herunder problemer med økonomi, misbrugsadfærd og ensomhed. Når vi siger "egen bolig", mener vi en bolig med de rettigheder, som en lejekontrakt giver.

Pejlemærket understøttes af forskningen, som peger på, at midlertidige tilbud fastholder borgerne i en fortsat venteposition. Vi må derfor arbejde for at sikre, at borgere med hjemløseproblematikker får støtte til at kunne klare sig i en bolig, som er permanent og deres egen.

For at sikre en positiv udvikling mod pejlemærket vil Socialforvaltningen i de kommende år arbejde for hjælp til boliger for de hjemløse. I hjemløsestrategien (finansieret af SATS-puljemidler) omhandler en af handleplanerne tilvejebringelse af særboliger til hjemløse. Vi vil også arbejde med at udvikle bostøtten, så borgere, som før var for kaotiske til særboliger, nu kan få tildelt en bolig og fastholde den med udvidet støtte, ligesom vi vil tilvejebringe supplerende bo- og plejetilbud, som alle vil gå ind og forkorte opholdstiden i herbergerne.

Forandringsteori

Indikatorer

Vi måler, om vi bevæger os mod pejlemærket med to indikatorer:

1. "Kortere opholdstider i herberger"
2. "Færre unge på herbergerne"

Kortere opholdstider i herbergerne indikerer, at folk hurtigere kommer videre fra herberget og dermed bliver mindre institutionaliseret. Under forudsætning af en ordentlig udskrivning og mulige boliger, er det et gode med øget "flow". Færre unge på herbergerne vidner om, at de unge ikke bliver socialiseret ind i det hårde miljø på herbergerne, men – under forudsætning af god udsusning og bomuligheder – kommer videre.

Vores baseline er, at hjemløse opholder sig gennemsnitligt 215 dage på herbergerne, mens vores baseline om unge på herberger er 27.

Vores succeskriterium er, at den gennemsnitlige opholdstid på herbergerne i 2013 er reduceret til 160 dage, og at kun 10 unge i 2013 opholder sig på herbergerne.

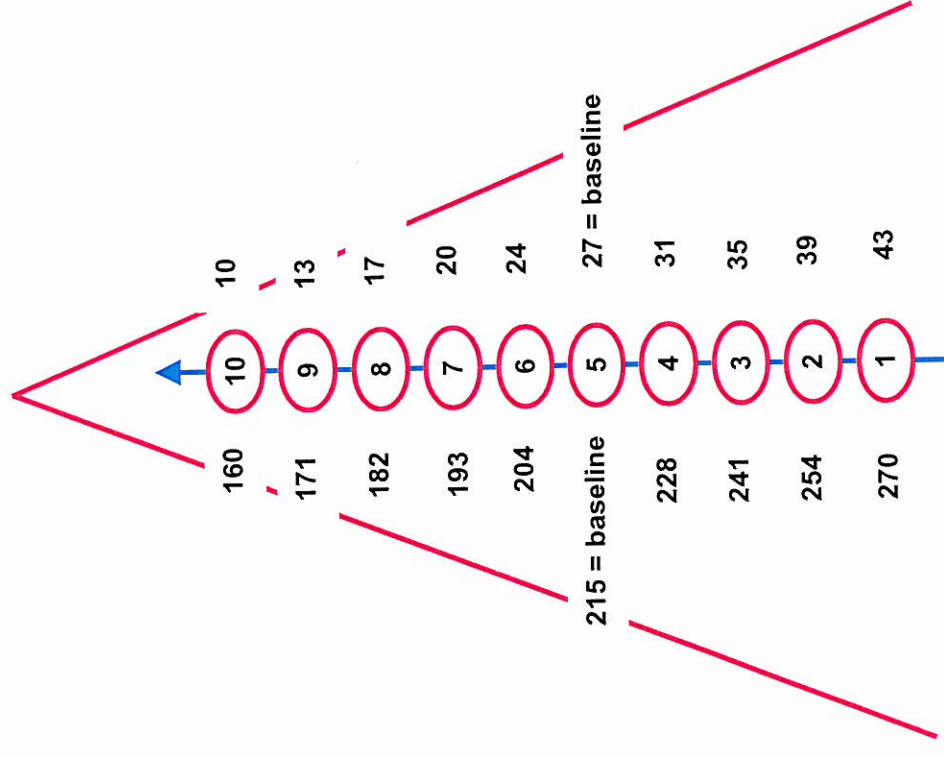
Vi bruger et vægtet gennemsnit af de to indikatorer, når vi løbende følger op på, om vi bevæger os mod pejlemærket. Indikatoren om kortere opholdstider vægter 2/3, og indikatoren om færre unge på herberger vægter 1/3.

Vi dokumenterer med data fra klientregistreringssystemet.

Vores 1-10 skala viser, hvordan vi konkret vil tolke vores målinger i forhold til vores ambition om at nå pejlemærket.

Målepunkter

Flere hjemløse får og fastholder egen bolig

Kortere opholdstider i herberger

Færre unge på herbergerne

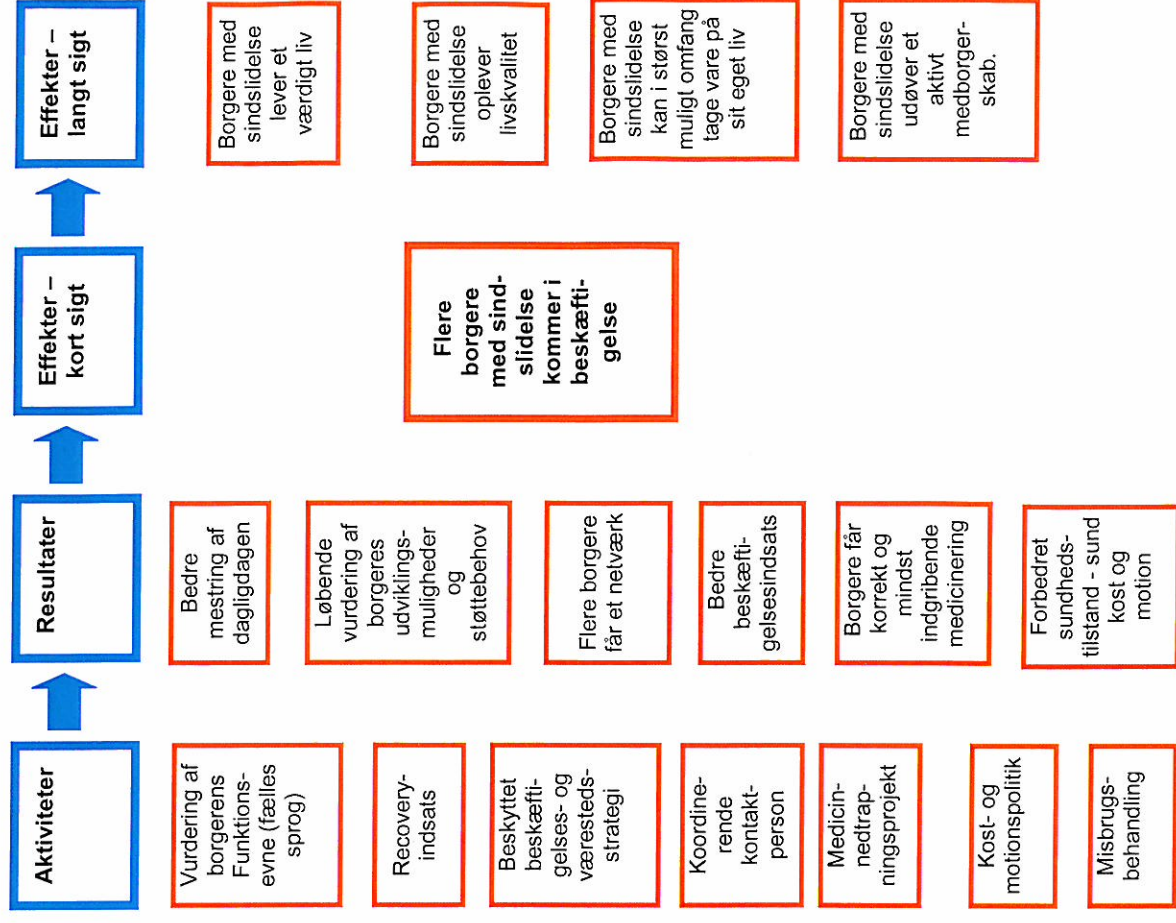
Pejlemærke 9: Flere borgere med sindslidelse kommer i beskæftigelse

Med pejlemærket om beskæftigelse blandt borgere med sindslidelse sætter vi fokus på arbejdet med *recovery*, som er et af tre principper, som er bærende for den samlede indsats i planen for Københavns Kommunes socialpsykiatri 2009-2012. *Recovery* er en behandlingsmetode, der bygger på en grundlæggende antagelse om, at det er muligt at komme sig helt eller delvist, selvom man har fået en alvorlig psykisk sygdom. *Recovery* er ikke et fast defineret mål, men en tilgang, der handler om at give håb og skabe de bedste forudsætninger for, at borgeren kan komme videre i relation til sin psykiske sygdom – som menneske og som ligeværdig borger.

Arbejdet med *recovery* skal bidrage til at nå målene om, at borgere med sindslidelse bliver i stand til i størst mulig grad at tage vare på eget liv og får et aktivt medborgerskab. En vigtig forudsætning for, om dette arbejde lykkes, er, at nogle helt basale grundstrukturer er på plads i borgerens tilværelse. Det drejer sig eksempelvis om bolig, tilknytning til arbejdsmarkedet, mental og fysisk sundhed mv. Med pejlemærket vil vi belyse én af de vigtigste basale strukturer, der skal være på plads i den enkeltes liv, førend *recovery* processen kan fuldføres, nemlig dét at blive i stand til at få og fastholde et arbejde.

For at sikre en positiv udvikling mod pejlemærket vil vi i de kommende år arbejde for at fremme udviklingen af nye og variable beskæftigelses tilbud til borgere med sindslidelse – både til dem, der udelukkende modtager hjælp og støtte fra Socialforvaltningen, og dem, der modtager hjælp fra både Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. Med en *recovery* orienteret tilgang i indsatsen for borgere med sindslidelse er det særligt vigtigt at sætte øget fokus på fleksible og beskæftigelsesrettede tilbud. Tilbuddene vil nemlig øge borgernes muligheder for at opbygge netværk og bidrage til at give dem selvværd og tro på at kunne komme sig samtidig med, at tilbuddene vil bidrage til inklusionen af psykisk syge i samfundet. Et trin på vejen mod beskæftigelse kan desuden, for mange, være muligheden for at afprøve, om de kan strukturere en hverdag omkring et job- eller uddannelsesforløb, som det bl.a. sker i det kompetenceudviklingsforløb, som Socialforvaltningen i 2009 har oprettet for unge med sindslidelse i samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

Forandringsteori

Indikator

Vi måler pejlemærket med indikatoren: "Andelen af de beskæftigede unge borgere med sindslidelse, der kommer i beskæftigelse".

Vores baseline er andelen af målgruppen, der i 2010 er i beskæftigelse. Socialforvaltningen vurderer, at målgruppen udgør 3000 borgere.

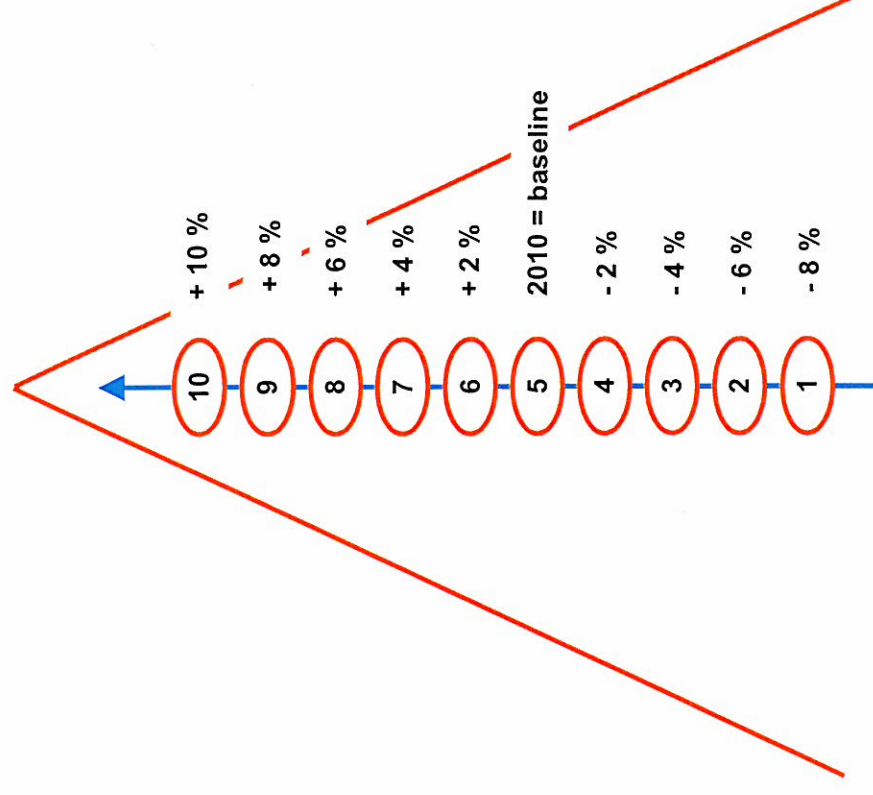
Vores succeskriterium er, at andelen af beskæftigede unge borgere med sindslidelse, der kommer i beskæftigelse, er øget med 10 pct. ved udgangen af 2013 i forhold til niveauet i 2010.

Vi dokumenterer med data om, hvor mange (unge) borgere med sindslidelse, der en given uge/måned er i beskæftigelse. Vi vil tilstræbe at finde datagrundlaget i DREAM-data, der på individniveau indeholder oplysninger om, hvorvidt en given borger modtager en form for overførselsindkomst eller ej. DREAM-data indhentes på baggrund af Socialforvaltningens oplysninger om, hvilke borgere, der har en sag i Socialcenter København, og som samtidig modtager en ydelse fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. Undersøgelsen kræver en tilladelse fra Datatilsynet.

Vores 1-10 skala viser, hvordan vi konkret vil tolke vores målinger i forhold til vores ambition om at nå pejlemærket.

Målepunkter

Flere unge borgere med sindslidelse kommer i beskæftigelse

Andelen af unge borgere med sindslidelse, som er i beskæftigelse eller anden form for aktivering

Pejlemærke 10: Flere borgere på socialpsykiatriske bocentre flytter til mere selvstændige boformer

Med pejlemærket om mere selvstændige boformer blandt borgere med sindslidelse gør vi op med opfattelsen af, at borgere, der visiteres til et længerevarende botilbud, skal bo der resten af deres liv. For nogle borgere med sindslidelse er opholdet på et socialpsykiatriske bocentre kun for en periode. Vi tror på, at det er muligt for mange af borgerne at få det bedre og komme sig i en sådan grad, at opholdet på bocentret kan udskiftes med bopæl i en mere selvstændig boform. Det at blive i stand til at leve et liv i en mere selvstændig boform end det socialpsykiatriske bocentre er en del af recoveryprocessen for borgere med sindslidelse.

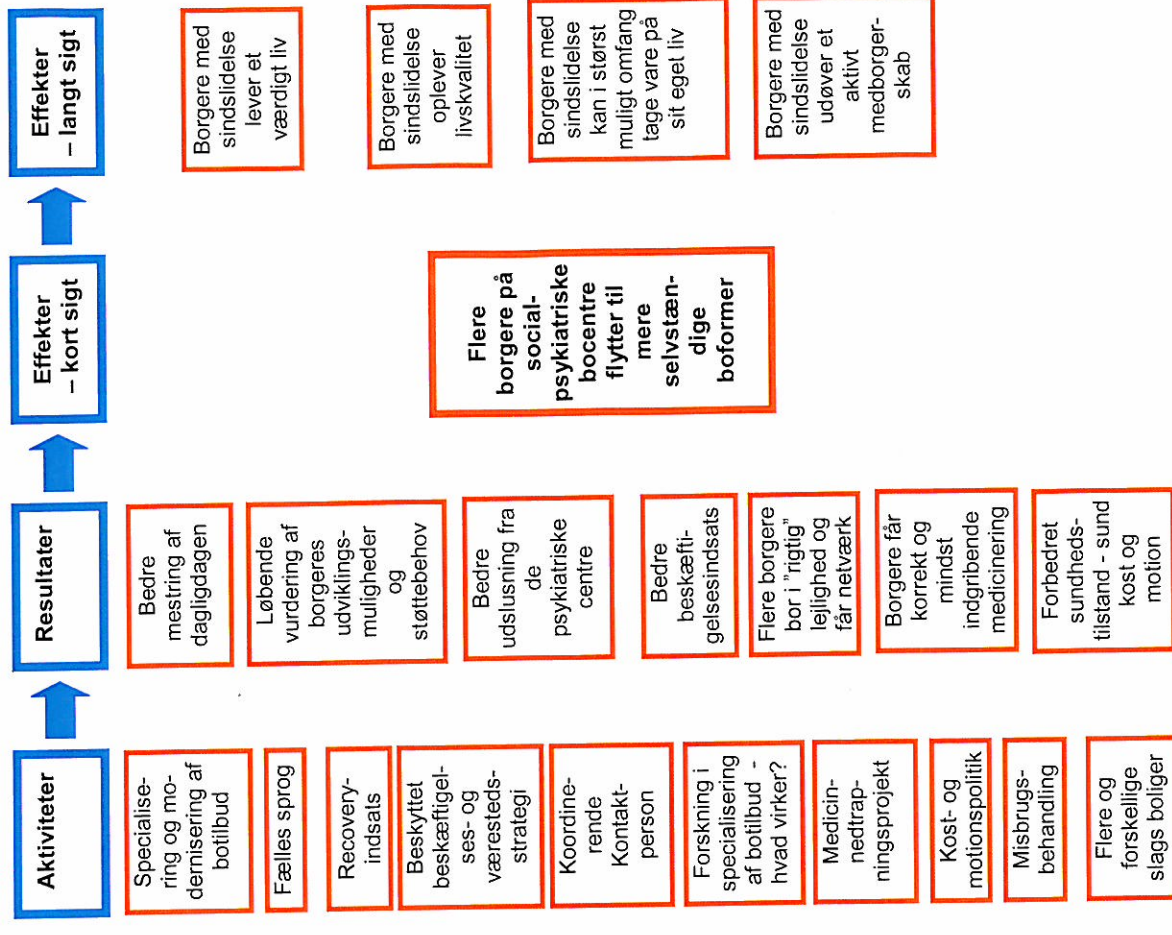
Det er dog vigtigt at understrege, at det ikke er alle borgere, der kan komme videre. Der vil stadig være en gruppe borgere, der vil bo på bocentrene størstedelen af deres liv.

For at sikre en positiv udvikling mod pejlemærket vil vi arbejde for at skabe mellemstationer, hvor borgeren får mulighed for at afprøve selvstændigheden under trygge rammer. Det kan vi bl.a. gøre ved at differentiere graden af støtte i de enkelte tilbud, fra det døgndækkede botilbud til den mere selvstændige satellitbolig.

Vi forventer, at indførelsen af et nyt styrings- og visitationskoncept på psykiatriområdet (Fælles Sprog) kan understøtte den nødvendige kulturændring. Fælles Sprog indebærer nemlig, at der løbende sker en tæt opfølgning på borgeren, så borgeren ikke bor længere end nødvendigt på et bocentre.

Hvis vi skal hjælpe borgere til at flytte ud fra de socialpsykiatriske bocentre, skal vi også hjælpe borgeren til at skabe et godt netværk uden for bocentret, som kan hjælpe borgeren til at få opbygget et indholdsrigt liv i egen bolig.

Forandringsteori

Indikator

Vi måler pejlemærket med indikatoren: "Andelen af beboere på længerevarende botilbud, der flytter i en mere selvstændig bolig."

Vores baseline er andelen af beboere fra de socialpsykiatriske bocentre, der flyttede til en mere selvstændig bolig i 2008-2009, nemlig 6 pct.

Vores succeskriterium er, at 10 pct. af beboerne skal fraflytte om året. Det svarer til, at der i 2013-14 skal flytte 87 beboere om året, ud af 872 pladser.

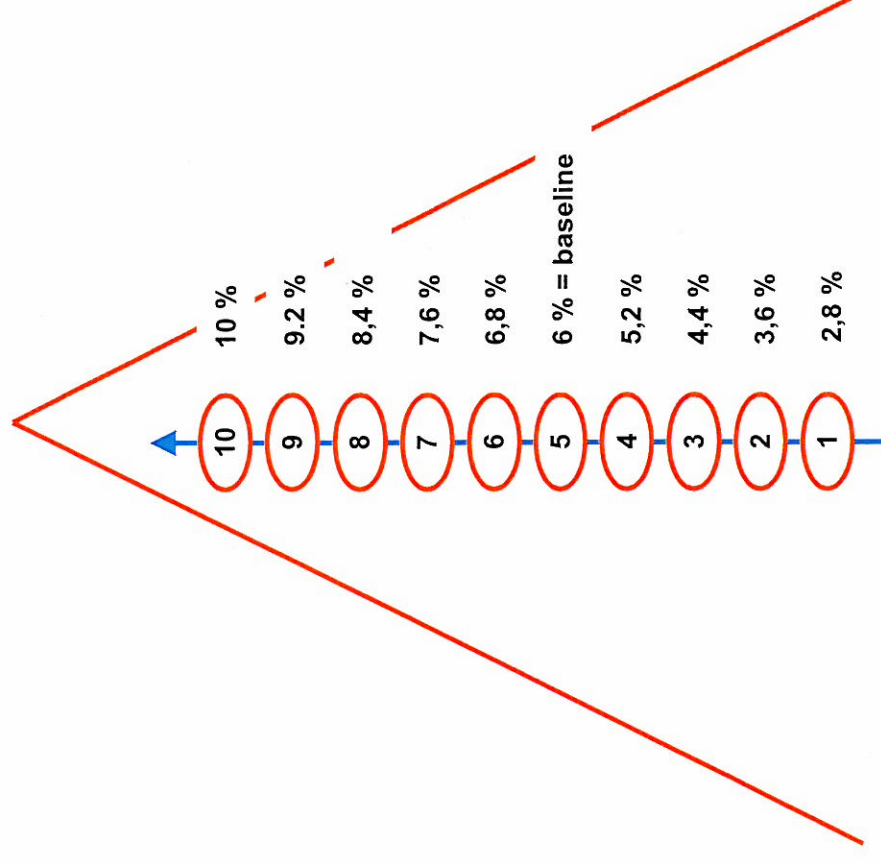
Indikatoren måles som en nettoudflytning, dvs. antal beboere på botilbuddene, der er flyttet i en mere selvstændig bolig, minus tidligere beboere, der er flyttet tilbage til et botilbud. Udflytningen kan ske til såvel egen bolig som solistbolig eller bofællesskab.

Vi dokumenterer med data fra en årlig undersøgelse af flowet på de socialpsykiatriske bocentre.

Vores 1-10 skala viser, hvordan vi konkret vil tolke vores målinger i forhold til vores ambition om at nå pejlemærket.

Målepunkter

Flere borgere på socialpsykiatriske bocentre flytter til mere selvstændige boformer

Andelen af beboere på længerevarende botilbud, der flytter i en mere selvstændig bolig